

**KEPUASAN KERJA DI KALANGAN GURU-GURU
SEKOLAH RENDAH JENIS KEBANGSAAN
CINA DI NEGERI KELANTAN**

**Tesis diserahkan kepada Sekolah Siswazah
untuk memenuhi sebahagian keperluan bagi
Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan)
Universiti Utara Malaysia
oleh
LIM TIENG SENG**

KEBENARAN MENGGUNA

Dalam menyerah tesis **ini** sebagai memenuhi keperluan pengajian lepasan **ijazah** Universiti **Utara** Malaysia (**UUM**), **saya** bersetuju supaya pihak perpustakaan **UUM** mengadakan tesis **ini bagi** tujuan rujukan. **Saya juga** bersetuju bahawa kebenaran untuk membuat salinan **keseluruhan atau** sebahagian daripadanya, **bagi tujuan** akademik **mestilah** mendapat kebenaran daripada penyelia **saya** atau semasa ketiadaan beliau, kebenaran **tersebut** boleh diperolehi daripada Dekan Sekolah Siswazah. Sebarang **penyalinan**, penerbitan atau penggunaan ke **atas** keseluruhan atau sebahagian daripada tesis **ini** untuk **pemerolehan** kewangan tidak dibenarkan **tanpa** kebenaran **bertulis** daripada **saya**. Di **samping** itu **pengiktirafan** kepada **saya** dan Universiti **Utara** Malaysia seharusnya diberikan dalam kegunaan bahan-bahan yang terdapat dalam tesis **ini**.

Permohonan untuk kebenaran membuat salinan atau lain kegunaan, **sama ada** secara keseluruhan atau sebahagiannya boleh dibuat dengan menulis kepada :

DEKAN
SEKOLAH **SISWAZAH**
UNIVERSITI **UTARA** MALAYSIA
06010 **UUM** SINTOK
KEDAH **DARUL AMAN**

PENGHARGAAN

Saya ingin merakamkan terima kasih dan **setinggi-tinggi penghargaan** kepada En. Mohd. Fo'ad **Sakdan**, Timbalan Dekan Sekolah Pembangunan **Sosial** dan Pn. Norainin Abu Bakar dari Sekolah Pengurusan, Universiti Utara Malaysia, yang telah **banyak memberi** tunjuk ajar, nasihat, bimbingan dan dorongan sehingga **tesis ini dapat** disiiikan. Ucapan terima kasih **saya** tujukan **juga** kepada Profesor Madya Dr. **Ibrahim Abd Hamid**, Dekan Sekolah **Siswazah** yang telah **banyak memberi** input dalam **kelas** metodologi **penyelidikan**.

Penghargaan yang tidak terhingga **juga saya** tujukan kepada Pengarah Pendidikan, Jabatan Pendidikan Negeri Kelantan, En. Wee Cheong Por, Penyelia Bahagian Sekolah **Rendah**, Jabatan Pendidikan Negeri **Kelantan**; Guru Besar-Guru Besar dan guru-guru **kerana telah memberi kerjasama yang amat bermakna di** dalam menjalankan kajian **ini**.

Akbir **sekali** ditujukan khas buat isteri yang tercinta Tan Lee Lee, dan anak-anak **tersayang** Ee Jane dan Ee Vone yang telah **banyak** bersabar dan **sangat** memahami akan kesibukan di sepanjang penulisan kajian **ini**.

(**Lim Tieng Seng**)
Sekolah Siswazah
Universiti Utara Malaysia
1995

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk menentukan : a) kepuasan kerja secara keseluruhan di kalangan guru-guru SRJK (C) di negeri Kelantan; b) sama ada terdapat perbezaan kepuasan kerja yang signifikan berdasarkan ciri-ciri demografi iaitu jantina, taraf pendidikan, gred/saiz sekolah dan pengalaman; c) perhubungan di antara faktor penggalak 'motivator' dan faktor kesihatan 'hygiene' dengan kepuasan kerja; d) sama ada faktor penggalak 'motivator' dan faktor kesihatan 'hygiene' dapat menerangkan kepuasan kerja dan e) peramal yang paling baik dalam meramalkan kepuasan kerja. Instrumen yang digunakan dalam kajian ini adalah berdasarkan kepada soal selidik yang dibina oleh Brayfield-Rothe (1951) dan juga soal selidik 'Faculty Opinion Survey' oleh Seegmiller yang diterjemah ke dalam Bahasa Malaysia. Jumlah sampel yang digunakan dalam kajian ini ialah seramai 198 orang iaitu 28 orang guru lelaki dan 170 orang guru perempuan yang sedang mengajar di sepuluh buah SRJK (C) di negeri Kelantan. Data yang diperolehi telah dianalisis dengan menggunakan statistik diskriptif, ujian-t dan ANOVA sehala, analisis Korelasi Pearson Product-Moment, analisis regresi pelbagai dan regresi Stepwise. Secara umumnya keputusan kajian telah memberi kesimpulan-kesimpula berikut: a) majoriti (92.9%) daripada guru-guru SRJK (C) di negeri Kelantan mempunyai kepuasan kerja secara keseluruhan yang sederhana, b) tidak ada perbezaan kepuasan kerja yang signifikan berdasarkan jantina, taraf pendidikan dan pengalaman, c) terdapat perbezaan kepuasan kerja yang signifikan berdasarkan gred sekolah, d) kepuasan kerja mempunyai korelasi yang positif dan signifikan dengan faktor penggalak 'motivator' dan faktor kesihatan 'hygiene', e) kesemua elemen faktor penggalak 'motivator' mempunyai korelasi yang positif dan signifikan dengan kepuasan kerja, f) kesemua elemen faktor kesihatan 'hygiene' mempunyai korelasi yang positif dan signifikan dengan kepuasan kerja, g) faktor penggalak 'motivator' dan faktor kesihatan 'hygiene' adalah secara signifikkannya menerangkan varian dalam kepuasan kerja dan h) elemen faktor kesihatan 'hygiene' iaitu penyeliaan muncul sebagai peramal yang terbaik bagi kepuasan kerja.

ABSTRACT

The purpose of this study was to determine : a) the overall job satisfaction among the National Type Chinese Primary School teachers in the state of Kelantan; b) whether there were significant differences on job satisfaction based on demographic characteristics along sex, level of education, grade/size of school and job experience; c) the correlation between motivator and hygiene factors with job satisfaction; d) whether motivator and hygiene factors will significantly explain the variance in job satisfaction and e) the best predictor for job satisfaction. The instrument used in this study was based on the questionnaires developed by **Brayfield-Rothe** (195 1) and also **from** the Faculty Opinion Survey Questionnaire by Seegmiller (1977), which were translated into **Bahasa** Malaysia. The sample for this study consisted of 198 primary school teachers comprising 28 males and 170 females who were teaching at ten selected National Type Chinese Primary School in the state of Kelantan. The results of this study can be summed up as follows: a) the majority (92.9%) of the National Type Chinese Primary School teachers had moderate overall job satisfaction, b) there were no significant differences between job satisfaction and demographic characteristics along sex, level of education and job experience, c) there were significant differences between job satisfaction and **grade/size** of school, d) job satisfaction is positively and significantly correlated with motivator and hygiene factors, e) all the elements of motivator factor were positively and significantly correlated with job satisfaction, f) all the elements of hygiene factor were positively and significantly correlated with job satisfaction, g) motivator and hygiene factors significantly explained the variance in job satisfaction and h) supervision as the element of hygiene factor emerged as the best predictor for job satisfaction.

KANDUNGAN

	Halaman
HALAMAN JUDUL	i
KEBENARAN	ii
PENGHARGAAN	iii
ABSTRAK (BAHASA MALAYSIA)	iv
ABSTRAK (BAHASA INGGERIS)	v
KANDUNGAN	vi
SENARAI JADUAL	x
SENARAI RAJAH	xiii
SENARAI SINGKATAN	xiv
BAB 1: PENGENALAN	1
1.1 Mukadimah	1
1.2 Latarbelakang Permasalahan	2
1.3 Penyataan Masalah	11
1.4 Objektif Kajian	11
1.5 Hipotesis Kajian	12
1.6 Signifikan Kajian	13
1.7 Definasi Istilah	15
1.8 Batasan Kajian	15
1.9 Teori Kepuasan Kerja	16
1.10 Model Kajian	24

1.11	Pembolehkan-Pembolehkan	25
1.11.1	Pembolehkan Bersandar	25
1.11.2	Pembolehkan Tidak Bersandar	26
BAB 2 : ULASAN KARYA		37
2.1	Kepuasan Kerja Secara Keseluruhan	37
2.2	Kepuasan Kerja Dengan Faktor Demografi	39
2.3	Kepuasan Kerja Dengan Faktor Penggalak ‘Motivator’	41
2.4	Kepuasan Kerja Dengan Faktor Kesehatan ‘Hygiene’	45
BAB 3 : METODOLOGI KAJIAN		51
3.1	Jenis Kajian	51
3.2	Unit Analisis	51
3.3	Populasi Kajian	51
3.4	Sampel Dan Teknik Persampelan	52
3.5	Prosedur Pengumpulan Data	53
3.6	Instrumen	55
3.7	Kajian Rintis	57
3.8	Teknik Penganalisan Data	58
3.8.1	Penghitungan	58
3.8.2	Penghitungan Skor Kepuasan Kerja	58
3.8.3	Penghitungan Skor Aspek-Aspek Kepuasau Kerja	59
3.8.4	Pembentukan Indeks Kepuasan Kerja	60
3.8.5	Alat-Alat Statistik	61

3.8.6	Paras Signifikan	62
-------	-------------------------	----

BAB 4 : PENYAMPAIAN DAN PERBINCANGAN KEPUTUSAN

	KAJIAN	63
4.1	Profil Responden	63
	4.1.1 Jantina	63
	4.1.2 Taraf Pendidikan	65
	4.1.3 Gred Sekolah	65
	4.1.4 Pengalaman	66
4.2	Dapatan Utama	67
	4.2.1 Hasil Analisis Kepuasan Kerja Secara Keseluruhan	67
	4.2.2 Hasil Pengujian Hipotesis Perbezaan	69
	4.2.3 Hasil Pengujian Hipotesis Hubungan	71
	4.2.4 Hasil Pengujian Hipotesis Regresi Pelbagai	72
	4.2.5 Hasil Pengujian Peramal Terbaik	74
	4.2.6 Model Paling Sesuai	74
4.3	Menganalisis Dan Membincang Keputusan Kajian	74
	4.3.1 Kepuasan Kerja Secara Keseluruhan	74
	4.3.2 Kepuasan Kerja Dan Ciri-Ciri Demografik	76
	4.3.3 Kepuasan Kerja Dan Faktor Penggalak ‘Motivator’	79
	4.3.4 Kepuasan Kerja Dan Faktor Kesihatan ‘Hygiene’	95
	4.3.5 Penerangan Kepada Varian Kepuasan Kerja	117
	4.3.6 Peramal Yang Terbaik Bagi Kepuasan Kerja	118
	4.3.7 Model Paling Sesuai Untuk Kepuasan Kerja	119

BAB 5 : RUMUSAN, KESIMPULAN DAN CADANGAN	121
5.1 Rumusan	121
5.2 Kesimpulan	124
5.3 Cadangan	129
BIBLIOGRAFI	132
LAMPIRAN-LAMPIRAN	138
Lampiran A : Frekuensi Dan Peratusan Responden Kepada Setiap Item Kepuasan Kerja Mengikut Skor	138
Lampiran B : Pekali Korelasi Setiap Item Elemen Faktor Penggalak ‘Motivator’ Dan Kepuasan Kerja	140
Lampiran C : Pekali Korelasi Setiap Item Elemen Faktor Kesihatan ‘Hygiene’ Dan Kepuasan Kerja	142
Lampiran D : Frekuensi Dan Peratusan Responden Kepada Setiap Item Aspek Kepuasan Kerja Mengikut Skor	144
Lampiran E : Soal Selidik	150
Lampiran F : Surat-Surat Kebenaran	162
BIODATA PENULIS	165

SENARAI JADUAL

	Halaman
Jadual 1.1 : Bilangan Dan Peratusan Murid-Murid Di SRJK (C) Di Negeri Kelantan Dari Tahun 1992 Hingga 1995	10
Jadual 2.1 : Senarai Kajian Yang Menunjukkan Tahap Ketidakpuasan Dalam Pekerjaan	37
Jadua12.2 : Senarai Kajian Yang Menunjukkan Tahap Kepuasan Kerja Dalam Pekerjaan	38
Jadual 3.1 : Taburan SRJK (C) Di Negeri Kelantan Mengikut Daerah Dan Gred Sekolah	52
Jadua13.2 : Senarai Sekolah-Sekolah Yang Terpilih , Jenis Gred Dan Bilangan Guru	52
Jadua13.3 : Tarikh Pentadbiran Soal Selidik	53
Jadua13.4 : Bilangan Soal Selidik Yang Diedar Dan Dipungut	54
Jadua13.5 : Item-Item Positif Dan Negatif	55
Jadua13.6 : Item-Item Bagi Setiap Aspek Kepuasan Kerja	56
Jadua13.7 : Nilai Pekali Kebolehpercayaan Pembolehubah	57
Jadua13.8 : Alat-Alat statistik Yang Diguna	61
Jadua13.9 : Kekuatan Korelasi	62
Jadual 4.1 : Profil Responden	64
Jadua14.2 : Indeks Kepuasan Kerja	68
Jadua14.3 : Ujian-T Bagi Kepuasan Kerja Dengan Jantina , Taraf Pendidikan Dan Gred Sekolah	69

Jadua14.4 :	Ujian ANOVA (Ujian Duncan) Bagi Kepuasan Kerja Dengan Pengalaman	70
Jadua14.5 :	Keputusan Ujian Pekali Korelasi Di Antara Kepuasan Kerja Dengan Faktor Penggahk ' Motivator ' Dan Faktor Kesihatan 'Hygiene'	72
Jadua14.6 :	Regressi Pelbagai Untuk Kepuasan Kerja Terhadap Faktor Penggahk 'Motivator' Dan Faktor Kesihatan "hygiene"	73
Jadual 4.7 :	Pekali Korelasi Di Antara Kepuasan Kerja Dan Elemen- Elemen Faktor Penggahk 'Motivator'	80
Jadua14.8 :	Pekali Korelasi Di Antara Item Pencapaian Dan Kepuasan Kerja	81
Jadua14.9 :	Pekali Korelasi Di Antara Item Pengiktirafan Dan Kepuasan Kerja	84
Jadual 4.10 :	Pekali Korelasi Di Antara Item Pekerjaan Itu Sendiri Dan Kepuasan Kerja	86
Jadual 4.11 :	Pekali Korelasi Di Antara Item Tanggungjawab Dan Kepuasan Kerja	88
Jadual 4.12 :	Pekali Korelasi Di Antara Item Kemajuan Dan Kepuasan Kerja	91
Jadual 4.13 :	Pekali Korelasi Di Antara Item Perkembangan Dan Kepuasan Kerja	93
Jadual 4.14 :	Pekali Korelasi Di Antara Kepuasan Kerja Dan Elemen- Elemen Faktor Kesihatan 'Hygiene'	96
Jadual 4.15 :	Pekali Korelasi Di Antara Item Gaji Dan Kepuasan Kerja	98

Jadual 4.16 :	Pekali Korelasi Di Antara Item Hubungan Perseorangan Dan Kepuasan Kerja	99
Jadual 4.17 :	Pekali Korelasi Di Antara Item Status Dan Kepuasan Kerja	102
Jadual 4.18 :	Pekali Korelasi Di Antara Item Penyeliaan Dan Kepuasan Kerja	104
Jadual 4.19 :	Pekali Korelasi Di Antara Item Dasar Pentadbiran Institusi Dan Kepuasan Kerja	108
Jadual 4.20 :	Pekali Korelasi Di Antara Item Keadaan Tempat Kerja Dan Kepuasan Kerja	110
Jadual 4.21 :	Pekali Korelasi Di Antara Item Kehidupan Peribadi Dan Kepuasan Kerja	113
Jadua14.22 :	Pekali Korelasi Di Antara Item Jaminan Kerja Dan Kepuasan Kerja	115
Jadua14.23 :	Keputusan Regresi Stepwise Bagi Kepuasan Kerja	118
Jadual 5.1 :	Keputusan Korelasi Di Antara Kepuasan Kerja Dengan Faktor Penggalak 'Motivator' Dan Faktor Kesihatan 'Hygiene'	123

SENARAI RAJAH

	Halaman
Rajah 1.1 : Hirarki Keperluan Oleh Maslow	18
Rajah 1.2 : Perhubungan-Perhubungan Di Dalam Teori Dua Faktor Herzberg	21
Rajah 1.3 : Perbandingan Di Antara Teori Maslow Dan Teori Herzberg	22
Rajah 1.4 : Faktor-Faktor Kepuasan Guru	23
Rajah 1.5 : Model Menunjukkan Perhubungan Di Antara Kepuasan Kerja Dengan Faktor ' Motivator ' Dan Faktor 'Hygiene'	25
Rajah4.1 : Profil Responden Mengikut Jantina	64
Rajah 4.2 : Profil Responden Mengikut Taraf Pendidikan	65
Rajah 4.3 : Profil Responden Mengikut Gred Sekolah	66
Rajah 4.4 : Profil Responden Mengikut Pengalaman	66
Rajah 4.5 : 'Pie Chart' Menuunjukkan Tahap Kepuasan Kerja Responden	75

SENARAI SINGKATAN

PIBG	Persatuan Ibu Bapa dan Guru
KBSR	Kurikulum Baru Sekolah Rendah
SSB	Sistem Saran Baru
SRJK (C)	Sekolah Rendah Jenis Kebangsaan Cina
HSC	Higher School Certificate
STPM	Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia
MCE	Malaysia Certificate of Education
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
UPSR	Ujian Penilaian Sekolah Rendah
JPN	Jabatan Pendidikan Negeri

BAB 1

Pengenalan

1.1 Mukadimah.

Kepuasan kerja atau ketidakpuasan kerja guru **merupakan satu** bidang **dalam pendidikan** yang telah **banyak** dan sudah **lama** dibuat **penyelidikan**. **Kajian** awal kepuasan kerja guru telah **muncul 63 tahun dahulu** (**Poppleton, 1989**).

Di **Malaysia**, kajian **tentang** kepuasan kerja di **kalangan** guru telah mendapat **perhatian daripada ramai** pengkaji. Di **antaranya termasuk** kajian yang **pernah** dibuat ke **atas guru-guru** pra-sekolah (**Habsah Abd Rauf, 1986**), guru-guru sekolah **rendah** (**Nor Azizah, 1988**), guru-guru sekolah menengah (**Zaidatol dan Sharifah, 1993**), guru-guru **dari** sekolah **rendah** dan menengah (**Ghazali Othman, 1979**) dan guru-guru **siswazah** lepasan **Universiti Sains** Malaysia (**Choo et al., 1977**).

Permasalahan yang **dikaji** dalam tesis **ini adalah menganalisa** kepuasan kerja di **kalangan guru-guru** yang **mengajar** di **Sekolah Rendah** Jenis Kebangsaan **Cina** di **negeri** Kelantan dengan merujuk **latar** belakang demografi dan **menganalisa** **faktor-faktor** yang **mempengaruhi** kepuasan kerja **seperti mana** yang dinyatakan **dalam teori** 'motivation-hygiene' oleh **Herzberg**.

The contents of
the thesis is for
internal user
only

BIBLIOGRAFI

a) Buku dan majalah

- Abd. Main **Salimon**. (1993). Kepuasan kerja guru dan perkaitannya dengan **latar belakang, pengurusan kurikulum dan pengajaran**. Tesis **Doktor Falsafah, Universiti Kebangsaan Malaysia**.
- Abu **Bakar Hashim**. (1985). An analysis of job satisfaction among academic staff of **universities** in Malay&. Thesis Ph. D. College of Education Ohio University.
- Albaptain, Aldulkader A. (1987). The relationship between upward influence and job satisfaction among sports management personnel of the General Presidency of Youth **Walfare**. A Ph. D. Dissertation, The Florida State University.
- Awang** Had Salleh. (1980). *Pendidikan dan pentadbiran sekolah rendah*. Sarjana Enterprise, **Kuala lumpur**.
- Ball, C. L. and **Stenlund**, V. (1990). The centrality of work, working conditions and job satisfaction of teachers *in Canada: an Ontario study*. *Comparative Education*, Vol. 26, Nos 2/3, pp 319-330.
- Borg, M. G., and Riding, R. J. (1993). Occupational stress and job **satisfaction** among school administrators. *Journal of Educational Administration*, Vol. 3 1, No. 1, pp 4-21.
- Borg, M. G., and Riding, R. J., & **Falzon**, J. M. (1991). Stress in teaching: a study of occupational stress and its **determinants**, job satisfaction and career commitment among **primary** school teachers. *Education Psychology*, Vol. 11, pp 59-75.
- Broiles, P. H. (1982). An inquiry **into** teacher stress : symptoms, sources, and prevalence. Ph. D thesis (Claremont Graduate School), Dissertation Abstracts International.
- Cano, J., and Miller, G. (1992). An analysis of job satisfaction and job satisfier factors among six taxonomies of **agricultural** education teachers. *Journal of Agricultural Education*, Vol. 33, n4, pp 9-16. (ERIC ABSTRACT).
- Cano, J., and Miller, G. (1992). A gender analysis of job **satisfaction**, job satisfier factors, and job **dissatisfier** factors of **agricultural** education teachers. *Journal of Agricultural EducationI*, Vol. 33, n3, pp 40-46. (ERIC ABSTRACT).

- Carroll, D. L. (1994). Moonlighting professionals: a study of full-time teachers and their *part-time work*. *Educational Research Quarterly*, Vol. 17, n4, pp 25-36. (ERIC ABSTRACT).
- Cedoline, A. J. (1982). *Job Burnout in Public Education. (Symtoms, causes and survival skills)*. Teacher college, Columbia University, New York.
- Choo, P. F., **Maznah Ismail**, Tan, S. K., Yoong Suan, **Ahmad Othman** dan Gordon Van Praagh. (1977). Guru-guru **siswazah** menghadapi **tugas** : Satu penyyclidikan terhadap beberapa aspek **pengalaman** mereka dalam **pengajaran**. Bahan **terbitan** Universiti **Sains** Malaysia, **Pulau** Pinang.
- Clarke, R. (1985). Age as a factor in teacher job satisfaction. *A Quarterly Journal of Human Behavior*, Vol. 22, **n2**, pp 19-23. (ERIC ABSTRACT).
- Davis, J. A. (1971). *Elementary Survey Analysis*. Prentice-Hall International, London.
- Galloway, D., and **Boswell**, K., Panckhurst, F., Boswell, C., & Green K. (1985). Sources of satisfaction and dissatisfaction for New Zealand primary school teachers, *Educational Research*, vol. 27, **pp 44-51**.
- Gershunsky, B. S., and **Pullin**, R. T. (1990). Current dilemmas for Soviet Secondary Education : *an Anglo-Soviet analysis*. *Comparative Education*, Vol. 26, No. **2/3**, **pp 307-31a**.
- Ghazali Othman. (1979). An investigation of the source of job satisfaction of Malaysian school teachers. Dissertation Ph. D., University of **California**, Los Angeles.
- Gorton**, R. A. (1983). *School Administration and Supervision*. WM.C. Brown Company Publishers, Dubuque, IA, USA.
- Green-Reese, S., Johnson, D. J., and Campbell, W. A. Jr., (1991). Teacher job satisfaction and teacher job stress: school size, age and teaching experience. *Education*, Vol. 112, **No.2**, pp 247-252.
- Grimm**, L. G. (1993). *Statistical Applications for The Behavioral Sciences*. John Wiley & Sons, Inc., New York.
- Habsah **Abd. Rauf**. (1986). Job motivation, job satisfaction and role **performance** of **Tabika** Perpaduan teachers in Peninsular Malaysia. Tesis sarjana sains, Universiti **Pertanian** Malaysia.
- Harder, W. W. (1985). Teacher job satisfaction: an application and expansion of the job characteristics model of work motivation. Ph. D. Thesis, Marquette University.
- Hoy**, W. K., Miskel, C. G. (1991). *Educational Administration. (Theory, research, andpractice)*. McGraw-Hill, **Inc.**, New York.

- Ibrahim Saad.** (1990). *Perubahan pendidikan di Malaysia*, Dewan Bahasa dan Pustaka, Kementerian Pendidikan Malaysia, Kuala Lumpur.
- Jaafar Muhamad.** (1988). *Asas Pengurusan*, Penerbit Fajar Bakti Sdn. Bhd., Petaling Jaya, Selangor Darul Ehsan.
- Kalleberg, A. L.** (1977). Work values and job rewards: A theory of job satisfaction, *American Sociological Review*, 42, pp 124- 143.
- Kamaruddin bin Kemis.** (1988). Kepuasan kerja di kalangan guru-guru bachelo pendidikan, di sekolah menengah di negeri Sembilan dan Melaka. *Latihan Ilmiah Bachelo Pendidikan*, Jabatan Pendidikan, Universiti Pertanian Malaysia.
- Kloep, M., and **Tarifa, F.** (1994). Working conditions, work style, and job satisfaction among Albanian teachers. *International Review of Education*, Vol. 40, n2. Pp 159-172. (ERIC ABSTRACT).
- Kremer-Hayon, L.,** and Goldstein, Z. (1990). The inner world of Israeli secondary school teachers : Work centrality, job satisfaction and stress. *Comparative Education*, Vol. 26, No. 2/3, pp 285-298.
- Kyriacoy C., and **Sutcliffe, J.** (1979). Teacher stress and satisfaction. *Education Research*, No. 21, pp 89-96.
- Laughlin, A.** (1984). Teacher stress in an Australian setting: the role of biographical mediators. *Education Studies*, Vol. 10, pp 7-22.
- Lester, P. E. (1985). Teacher job satisfaction. *Illinois School Research and Development*, Vol. 22, n1, pp 32-33. (ERIC ABSTRACT).
- Mantzopoulos, V. L.** (1995). *Statistics for the Social Sciences*. Prentice Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.
- McCall, R. B. (1990). *Fundamental Statistics for Behavioral Sciences*. Harcourt Brace College Publishers, Orlando, Florida.
- Nawi Jusoh. (1989). An investigation into the factors influencing job satisfaction among a group of Malaysian secondary school teachers. Dissertation Abstracts. University of Birmingham.
- Ninomiya, A., and Okato, T. (1990). A critical analysis of job- satisfied teachers in Japan. *Comparative Education*, Vol. 26, nos. 2/3, pp 249-257.
- Nor **Azizah Mohd. Salleh.** (1988). Job satisfaction and professional needs of college trained teacher in Selangor, Malaysia and its implication for continuing education. Dissertation Ph. D., Michigan State University.

- Noran Fauziah Yaakub dan Ahmad Mahdzan Ayob. (1990). *Guru dan perguruan*. Dewan Bahasa dan Pustaka, Kementerian Pendidikan Malaysia, Kuala Lumpur.
- Noran Fauziah Yaakub dan Mazlan Abdullah. (1993). Hubungan antara faktor motivator dan hygiene dengan kepuasan kerja di kalangan pengetua. *Jurnal Pengurusan Pendidikan*, Institut Aminuddin Baki, Kementerian Pendidikan Malaysia, Kuala Lumpur.
- Noran Fauziah Yaakub dan Sharifah Mohd. Nor. (1990). Kepuasan kerja guru di dua jenis sekolah. *Jurnal Psikologi Malaysia*, 6, m.s 77-90.
- Norusis, M. J. (1993). *SPSS for windows : Base system user's guide, release 6.0*. : SPSS Inc., Chicago.
- Norusis, M. J. (1993). *SPSS for windows : Professional statistics, release 6.0. IL* : SPSS Inc., Chicago.
- Nussel, E. J. (1988). Work satisfaction of education professors. *Journal of Teacher Education*, Vol. 59, n3, pp 45-50. (ERIC ABSTRACT).
- Petty, G. C., & Hatcher, L. T., (1991). Job satisfaction of Faculty from Technical Institutes, Community Colleges and Universities. *Journal of Studies in Technical Careers*, Vol. 13. n4, pp 361-367. (ERIC ABSTRACT).
- Poppleton, P. (1989). Rewards and values in secondary teachers' perception of their job satisfaction. *Research Paper in Education*, Vol. 4 (3), pp 71-94.
- Porter, L. W., et al., (1974). Organizational commitment, job satisfaction & turnover among psychiatric technicians. *Journal of Applied Psychology*, 59, pp 603-609.
- Prick, Leo. G. M. (1989). Satisfaction and stress among teachers. *International Journal of Educational Research*, vol. 13 pp 363-377.
- Reyes, P. (1992). Teachers' perceptions of the fairness of their workload and their commitment, job satisfaction and morale: implications for teacher evaluation. *Journal of Personnel Evaluation*, 5, pp 291-302.
- Robbins, S. P. (1993). *Organizational Behavior*. Prentice Hall International, Inc., San Diego State University.
- Rudd, W. G. A. and Wiseman, S. (1962). Sources of dissatisfaction among a group of teachers. *British Journal of Educational Psychology*, 32, pp 275-291.
- Ruhl Smith, C., and Smith, J. M. (1993). Teacher job satisfaction in rural schools: A view from the Texas Panhandle. Paper presented at the annual conference of the National Council of Professors of Educational Administration (Indian Wells, CA, August 1993). (ERIC ABSTRACT).

- Russ Qua&, Marion, S. F., and **McIntire**, W. G. (1991). The Relationship of teacher satisfaction to perceptions of school **organization**, teacher empowerment, work *conditions* and **community status**. *Education*, vol. 12, no.2
- Saad**, I. A., and Isralowitz, R. E. (1992). Teachers' job satisfaction in transitional society within the Bedouin Arab Schools of the Negev. *Journal of Social Psychology*, Vol. 132, n6, pp 771-781. (ERIC ABSTRACT).
- Shahizan Hassan. (1982). Kepuasan kerja di **kalangan pensyarah** Maktab **Perguruan Islam, Bangi, Selangor**. Latihan **Ilmiah** Jabatan Pendidikan, Fakulti Pengajian Pendidikan Universiti **Pertanian** Malaysia.
- Smilansky**, E. (1984). External and internal **correlates** of teachers' satisfaction and **willingness** to report stress. *Journal E&cation Psychology*, 54, pp 84-92.
- Smith**, P. c., Kendall, L. M., and **Hulin**, C. L. (1969). *The Measurement of Satisfaction in Work and Retirement*. Chicago, Rand **McNally**.
- Start, K. B., and Laundry, S. (1973). Successful teachers in the secondary school. *Research in Education*, No. 9, **pp 1-15**.
- Sullivan**, D., and Redick, S. S. (1991). Vocational home economics teacher educations: a profile. *Home Economics Research Journal*, Vol. 19, **n4**, pp 315-323. (ERIC ABSTRACT).
- Tuckman**, B. W. (1994). *Conducting Education Research*. Harcourt Brace **College** Publishers, Florida.
- Wan **Hamzah** Wan Daud. (1993). Kajian **tentang** jenis, pola **personaliti** dan hubungan **antara** kongruens pola personaliti-persekitaran dengan kepuasan kerja guru-guru Sekolah **Rendah** di negeri Kelantan : **Satu** pengujian **teori** Holland. Tesis Sarjana Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Wisniewski, W. (1990). *The job satisfaction of teachers in Poland*. *Comparative Education*, vol. 26, Nos. **2/3**, pp 299-306. (ERIC ABSTRACT).
- Wong Kooi Sim. (1990). Factors associated with job satisfaction and work centrality among Singapore teachers. *Comparative Education*, vol. 26, Nos. **2/3**.
- Wong Ting Hong. (1989). The impact of job **satisfaction** on intention to change jobs among secondary school teachers in Hong Kong. *Chinese University Education Journal*, Vol. 17, n2, pp 176-184. (ERIC ABSTRACT).
- Wright, M. D. (1991). Retaining teachers in technology education: probable causes, possible solution. *Journal of Technology Education*, Vol. 3, n1, pp 55-69. (ERIC ABSTRACT).

Zaidatul **Akmaliah** L. P. (1990). *Pentudbiran Pendidikan*, Penerbit Fajar Bakti Sdn. Bhd., **Petaling Jaya**.

Zaidatul **Akmaliah** Lope Pihie dan **Sharifah** Md. **Noor**. (1993). A survey of job **satisfaction** of commerce and entrepreneurship teachers in Malaysia. *Jurnal Pendidikan*, Vol. 18, m.s. 89-99.

Zaiton Awang Mohd. (1982). **Kepuasan** kerja di kalangan **guru-guru** di tiga buah sekolah di **Pahang**. Latihan ilmiah, Jabatan **Psikologi**, **Universiti** Kebangsaan **Malaysia**.

b) Dokumen

_____, Memorandum Guru, **Kesatuan** Perkhidmatan **Perguruan** Kebangsaan, 1995.

Ibrahim Ahmad. *Guru menggaru kepala*, m.s. 14. Utusan Malaysia. (15hb. Ogos, 1995).

Ismail Zain. *Guru dianggap penggerak pembaharuan*, m.s. 35. Utusan Malaysia. (31hb. Ogos, 1995).

Laporan : Guru **kurang senang penolakan** gaji, m.s. 27. Utusan Malaysia. (23hb. oktober, 1995).

Laporan : Guru tidak **di** benar bersara **awal**, m.s. 3. Sin Chew Jit Poh. (30hb. Julai, 1995).

Laporan : **Menaikkan** imej perguruan, m.s 17. Utusan Malaysia. (13hb. September, 1995).

Laporan : Sekolah **rendah** perlukan 14,000 guru, m.s. 28. Utusan Malaysia. (14hb. September, 1995).